

**ПРИВАТНА УСТАНОВА
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
«БЕЙТ-ХАНА»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

ПУ ЗВО «МПІІ «Бейт-Хана»

Р. С. Аронова

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
СТУДЕНТІВ ПРИВАТНОЇ УСТАНОВИ
«ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ
ІНСТИТУТ «БЕЙТ-ХАНА»**

Розглянуто та схвалено на засіданні
Вченої ради інституту
протокол № 05 від 31 травня 2021 р.
Затверджено наказом ректора
від 01. 06. 2021 р. № 01-013 кі/тр

1. Загальні положення

1.1. Практика студентів Приватної установи ПУ ЗВО «Міжнародний гуманітарно-педагогічний інститут «Бейт-Хана»» є невід'ємною частиною освітньо-професійної програми підготовки фахівців з дошкільної та початкової освіти, а також майбутніх психологів. Основною метою практик є практична підготовка випускника за освітніми рівнями «фаховий молодший бакалавр», «бакалавр», «магістр». Практика проводиться на оснащених відповідним чином базах практик, а саме закладах загальної середньої освіти, закладах дошкільної освіти, освітніх ресурсних центрах та центрах надання психологічної допомоги міста Дніпро.

1.2. З метою забезпечення набуття навичок і вмінь у вкладанні предметів етнонаціонального компоненту у комунальному закладі освіти «Навчально-виховний комплекс №144 «Спеціалізована школа з поглибленим вивченням івриту, історії єврейського народу, єврейських традицій – дошкільний навчальний заклад (дитячий садок)» Дніпровської міської ради та Освітнього ресурсного центру для дітей з особливими потребами Благодійного фонду "Маале".

1.3 У даному Положенні розглядаються загальні питання організації, проведення і підведення підсумків різних видів практики студентів усіх напрямів підготовки та спеціальностей інституту. Положення «Про організацію практичної підготовки студентів ПУ ЗВО «Міжнародний гуманітарно-педагогічний інститут «Бейт-Хана»» розроблено на підставі «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 р. № 93 із змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти №351 (0351281-94) від 20.12.94 р.

2. Мета і зміст практики

2.1. Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та технологіями в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у закладі вищої освіти знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в закладах освіти, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

2.2. Практика студентів передбачає безперервність і послідовність її проведення та оволодіння студентами достатнім обсягом компетентностей відповідно до різних ступенів вищої освіти: бакалавр, магістр та освітньо-кваліфікаційного рівня: молодший фаховий бакалавр, і проводиться відповідно до Державних (галузевих) стандартів вищої освіти.

2.3. Залежно від напрямку підготовки та спеціальності студенти інституту проходять різні практики, відповідно до навчальних планів: освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший фаховий бакалавр» спеціальність 012 Дошкільна освіта:

- навчальна практика;
- літня педагогічна практика;
- переддипломна практика.

За освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший фаховий бакалавр» спеціальність 013 Початкова освіта:

- навчальна (польова) практика. Практика з основ природознавства та краєзнавства;
- навчальна (психолого-педагогічна) практика. Спостереження за навчально-виховною роботою вчителя-класовода в перші дні дитини в школі;
- педагогічна практика в т. ч. позакласна та позашкільна виховна робота в початковій школі;
- пробні уроки та заняття;
- безперервна (переддипломна) практика.

За освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» спеціальність 012 Дошкільна освіта:

- польова практика;
- педагогічна навчальна практика (ознайомча) в ДНЗ;
- навчальна педагогічна практика у ролі помічника вихователя;
- педагогічна пробна практика в дошкільних закладах;
- переддипломна практика.

За освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» спеціальність 013 Початкова освіта:

- навчальна (польова) практика;
- навчальна «позакласна та позашкільна освітньо-виховна робота в початковій школі»;
- пропедевтична практика «Спостереження навчально-виховного процесу в початковій школі»;
- педагогічна переддипломна практика.

За освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» спеціальність 053 Психологія:

- навчальна практика;
- виробнича практика.

За освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» спеціальність 053 Психологія:

- науково-дослідна практика;

- педагогічна (асистентська) практика;
- виробнича практика за спеціальністю.

За освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» спеціальність 013 Початкова освіта:

- науково-експериментальна практика;
- виробнича практика за спеціальністю.

2.4. Перелік та обсяг усіх видів практик для кожного напрямку підготовки (спеціальності) визначаються навчальними планами, терміни проведення – графіком навчального процесу.

На молодших курсах одним із завдань практики є закріплення у студентів теоретичних знань з фахових дисциплін та отримання перших професійних компетенцій, що відповідають напрямку підготовки (спеціальності).

Виробнича практика спрямована на підготовку фахівців до майбутньої професійної діяльності.

Заключною ланкою практичної підготовки є переддипломна практика студентів, що проводиться перед виконанням дипломної роботи.

Під час цих практик поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану, збирається матеріал для виконання дипломної роботи та формуються наступні компетентності:

Інтегральна компетентність: – здатність самостійно і комплексно розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі педагогіки та психології із застосуванням теоретичних знань в типових і невизначених умовах системи сучасної освіти.

Загальні компетентності:

- здатність людини активно, відповідально та ефективно реалізувати права та обов’язки з метою розвитку демократичного суспільства;
- здатність до продуктивного (абстрактного, образного дискурсивного, креативного) мислення;
- здатність до самостійного пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність ідентифікувати, формулювати та розв’язувати педагогічні та психологічні проблеми;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків своїх дій;
- здатність до співпраці і взаємодії в команді;
- здатність до самокритики і сприймання конструктивної критики;

- здатність приймати рішення і діяти відповідно до морально-етичних і правових норм;
- здатність до вільного спілкування і співпраці державною та рідною мовами (усно і письмово);
- здатність до вільного користування засобами сучасних інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність до забезпечення безпеки діяльності власної та інших учасників освітнього процесу;
- здатність до управління якістю роботи, що виконується;
- здатність створювати команду, мотивувати її членів та досягати спільних цілей;
- здатність до проектної організації діяльності.

Спеціальні (фахові компетентності) спеціальність 012 «Дошкільна освіта»:

- здатність до розвитку в дітей раннього та дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага);
- здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього та дошкільного віку;
- здатність у дітей дошкільного віку до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості;
- здатність до формування у дітей раннього та дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості (Я дитини і його місце в довкіллі);
- здатність до розвитку в дітей раннього та дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.
- здатність до навчання дітей раннього та дошкільного віку рідної і української (державної) мов;
- здатність до навчання дітей дошкільного віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки;
- здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України);
- здатність до виховання у дітей дошкільного віку інтересу і поваги до національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів;

- здатність до формування у дітей раннього та дошкільного віку навичок безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі і до-вкіллі;
- здатність до формування у дітей раннього та дошкільного віку навичок екологічно доцільної поведінки і діяльності у природі;
- здатність до формування у дітей раннього та дошкільного віку естетичного ставлення до довкілля, емоційного сприймання і пере-живання творів мистецтва;
- здатність до формування у дітей дошкільного віку елементар-них уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразнос-ті (слово, звуки, фарби тощо);
- здатність до формування у дітей досвіду самостійної творчої діяльності у різних видах мистецтва (образотворче, музичне, теат-ральне);
- здатність до фізичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності;
- здатність до формування у дітей раннього та дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (ва-леологічної культури) особистості;
- здатність до індивідуального і диференційованого розвитку ді-тей з особливими потребами відповідно до їхніх можливостей (ін-клюзивна освіта).

Спеціальні (фахові компетентності) спеціальність 013

Початкова освіта:

- здатність особистості застосувати у конкретному спілкуванні знання мови, способи взаємодії з навколишніми і віддаленими людьми та подіями, навички роботи в групі, володіння різними со-ціальними ролями.
- здатність успішно організувати освітню, виховну та соціокульту-рну діяльність;
- здатність використовувати здобуті теоретичні дидактичні знання для розроблення стратегії уроку: визначати цілепокладання уроку, розробляти конспект;
- здатність здійснювати підготовку до уроків, діагностувати стан навченості учнів;
- здатність застосувати знання, уміння, навички, способи діяльнос-ті та ставлення, які належать до певного кола навчальних предметів і предметних галузей;

- здатність вибудовувати партнерські, дружні взаємини між однокласниками, між учнями і вчителями школи;
- здатність виявляти інтереси школярів та в разі необхідності їх девіантні відхилення;
- здатність до аналізу й оцінювання навчального процесу і професійної діяльності майбутніх колег;
- здатність спілкуватися із вчителями, учнями, розуміти їхній психологічний стан;
- здатність спостерігати за учнями, проводити ознайомчі та виховні бесіди;
- здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей з особливими потребами відповідно до їхніх можливостей (інклюзивна освіта).

Спеціальні (фахові компетентності) спеціальність 053 Психоло-

гія:

- здатність здійснення професійної діяльності як у професійному, так і у моральному плані, професійної честі;
- здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та практики;
- здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та практичної значущості;
- здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності;
- здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік;
- здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології;
- здатність налагоджувати та підтримувати контакти з фаховими спільнотами, ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах;
- здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності;
- здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію;

- здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями;
- здатність здійснювати науково-дослідну роботу та критично оцінювати її результати, визначати перспективи подальших наукових розвідок;
- здатність аналізувати і впроваджувати у практику результати наукових і прикладних досліджень;
- здатність до самостійності, яке засновано на свідомому, систематичному та міцному оволодінню основними прийомами праці зі спеціальності, що знайде відбиток в уміннях робітника варіювати своїми діями в залежності від умов.

Відповідно до вказаних критеріїв визначається початковий, середній, достатній, високий рівень сформованості професійних компетенцій студентів-практикантів.

2.5. Зміст і послідовність практик визначаються наскрізною програмою, яка розробляється керівниками практик від кафедри педагогіки та психології, включає програми всіх етапів практичної підготовки за кожним освітньо-кваліфікаційним рівнем/ ступенем вищої освіти відповідно до навчального плану.

На кожній ланці практики програми мають рекомендації щодо видів та форм перевірки рівня знань, умінь, навичок, яких студенти мають набути за період проходження практики. Ці вимоги об'єднуються в наскрізній програмі – основному навчально-методичному документі практики. Зміст наскрізних програм відповідає даному Положенню, наказам і рішенням колегії Міністерства освіти і науки України, навчальному плану і освітнім програмам спеціальностей. Наскрізні програми практики затверджуються проректором з навчально-методичної роботи у встановленому порядку. Керівники виробничої практики інституту можуть додатково розробляти інші методичні документи, що сприятимуть проведенню практик на належному рівні.

3. Бази практик

3.1. Практика студентів інституту проводиться на базах практики, діяльність яких відповідає напряму підготовки студентів та може забезпечити усі необхідні умови для виконання студентом програми практики.

Проходження практики студентів оформляється відповідним наказом по установі – базі практики.

3.2. З базами практик інститут завчасно укладає договори на проведення практики за затвердженою формою. На основі укладеного довгострокового чи короткострокового договору, студентові/ групі студентів видається направлення на практику

(Додаток 1).

4. Організація і керівництво практикою

4.1. Студенти денної та заочної форм навчання направляються на практику наказом ректора інституту.

4.2. Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на проректора з навчально-методичної роботи інституту. Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра педагогіки та психології. Відповідальність за організацію практики в цілому по інституту та контроль за її проведенням покладається на керівника практики інституту, який підпорядковується проректору з навчально-методичної роботи.

4.3. До керівництва практикою студентів залучаються досвідчені науково-педагогічні працівники кафедр.

4.4. Керівник практики від кафедри:

– перед початком практики перевіряє готовність баз практики та здійснює всі необхідні заходи для проведення практики на належному рівні;

– готує проект наказу про направлення студентів на практику, реєструє у журналі договори про проведення практики та виписує студентам відповідне направлення;

– перед початком практики (або в перший день практики) забезпечує проведення всіх організаційних заходів, зокрема:

– проводить цільовий інструктаж з техніки безпеки та охорони праці, про що робить відповідний запис у Журналі реєстрації інструктажів з охорони праці на робочому місці;

– видає студентам пакет усіх необхідних документів, роз'яснює порядок ведення щоденника практики; виконання індивідуальних завдань, та знайомить студентів із вимогами щодо оформлення звітів про проходження практики.

– забезпечує належне оформлення відомостей про оплату керівникам педагогічної практики від баз практик;

– у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою;

– контролює забезпечення нормальних умов праці і побуту студентів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;

– у складі комісії приймає залік з практики;

– після закінчення практики подає завідувачу кафедри звіт про проведення практики;

4.5. Керівник виробничої практики інституту:

- до початку навчального року складає графік проходження практик по інституту;
- складає та подає керівнику навчально-методичного відділу письмовий звіт про результати практичної підготовки за підсумками навчального року;
- перевіряє відомості на оплату керівників педагогічної практики від загальноосвітніх навчальних закладів та передає головному бухгалтеру інституту;
- оформляє замовлення на виготовлення бланків для проведення практики;
- спільно з керівниками практики від кафедри бере участь в укладанні договорів про проведення практик, контролює належний рівень їх оформлення;
- контролює проведення практики, зокрема стан виконання програми практики, ведення документації, відвідування баз практики студентами та керівниками від кафедр;
- забезпечує своєчасність оформлення проектів наказів про направлення студентів на практику.

4.6. Бази практик в особі їх керівників разом з представниками інституту несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики студентів.

4.7. Обов'язки безпосередніх керівників від баз практики зазначаються в договорах на проведення практики.

4.8. Студенти інституту зобов'язані:

- своєчасно прибути на інструктивну нараду перед початком практики та отримати від керівника практики від кафедри консультацію щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівки керівників;
- дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- своєчасно прибути на захист звіту за практику.

5. Підведення підсумків практики

5.1. Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Характерна форма звітності за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником від бази практики. Письмовий звіт разом із щоденником та іншими документами з практики студент подає керівнику практики від кафе-

дри. Звіт повинен містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання.

5.2. Звіт з практики захищається студентом (з диференційованою оцінкою) при комісії, призначеній завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівники практики від кафедри, проректор з навчально-методичної роботи. У роботі комісії можуть брати участь й інші викладачі кафедри. Комісія приймає залік у студентів в останні дні проходження практики. Оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності, залікову книжку студента за підписами всіх членів комісії.

5.3. Оцінка за практику враховується стипендіальною комісією при призначенні стипендії.

5.4. Студенти, які не виконали програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики за індивідуальним графіком. Студенти, які не виконали програму практики з неповажних причин, отримали незадовільну оцінку і не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін – відраховуються з інституту.

5.5. Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедри, Вченої ради інституту.

6. Матеріальне забезпечення практики

6.1. Витрати на практику студентів інституту входять складовою частиною в загальні витрати на підготовку спеціалістів. Розмір витрат на практику студентів визначається кошторисом-калькуляцією, що розробляє інститут і погоджує з базами практики, із розрахунку вартості проходження практики одного студента за тиждень. Основною статтею калькуляції витрат на практику можуть бути:

– оплата праці безпосереднього керівника практики від інституту та керівників на базах практик.

6.2. Форма оплати праці спеціалістів баз практики вказується в договорі і може проводитись через фінансові органи баз практики або безпосередньо інститутом за трудовою угодою.

6.3. Оплата праці керівника практики від навчально-виховного закладу (школи, гімназії та ін.) за керівництво педагогічною практикою студентів здійснюється за рахунок коштів інституту, передбачених в кошторисах на практику за нормативами погодинної оплати на основі відомості на оплату.

6.4. Проїзд до баз практики і назад міським транспортом сплачується студентами за свій рахунок.

Місце кутового штампа
закладу вищої освіти

КЕРІВНИКУ

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

/є підставою для зарахування на практику/

Згідно з угодою від „___” _____ 20__ року №
___, яку укладено з

(повне найменування підприємства, організації, установи)
направляємо на практику студентів ___ курсу, які навчаються за напрямом підготовки
(спеціальністю)

Назва практики

Строки практики з „___” _____
20__ року по „___” _____ 20__ року

Керівник практики від кафедри, _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)
ПРІЗВИЩА, ІМЕНА ТА ПО БАТЬКОВІ СТУДЕНТІВ

М.П. Керівник виробничої практики ЗВО _____.

(підпис) (прізвище та ініціали) (повне найменування вищого навчального закладу)